

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGT & STAUN

40. Årgang Nr. 1 Februar 2020

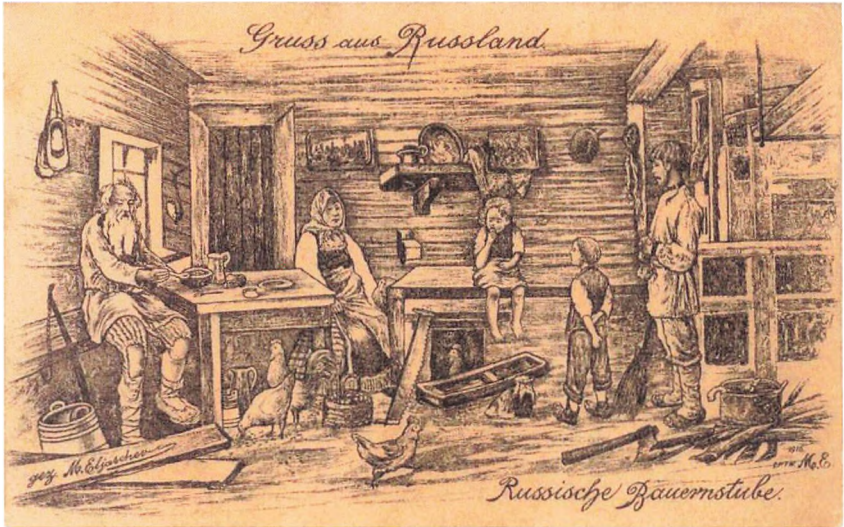
**Slægtshistorisk Forening
for Storkøbenhavn
www.genealogi-kbh.dk**

Stiftet den 7. januar 1977

Formand:	Anna Margrethe Krogh-Thomsen Hedebyvej 5 3650 Ølstykke	Tlf: 5092 1478 Mail: krogh@get2net.dk
Kasserer:	Lena Sørensen Løven 28 3650 Ølstykke	Tlf: 4717 5562 Mail: sfs.lenas@gmail.com
Sekretær:	Margit Dujardin Aspegården 38 2670 Greve	Tlf: 4390 8625 Mail: sfs.dujardin@outlook.dk
Redaktør:	Gitte Bergendorff Høstbo Kongensgade 30 3550 Slangerup	Mail: janhb@mail.danbbs.dk
Best.medl:	Peter Wodskou Arnesvej 44 2700 Brønshøj	Mail: pwc@sa.dk
Best.medl:	Erling Dujardin Aspegården 38 2670 Greve	Tlf: 4390 8625 Mail: sfs.dujardin@outlook.dk
Best.medl:	Bodil Thomasberg Anemonevej 8 3450 Allerød	Tlf: 4814 2793 Mail: bodil.thomasberg@gmail.com
Suppleant:	Karen Bendix Larsen L.I. Brandes Alle 13 1 Tvm 1956 Frederiksberg C	Tlf: 3535 2982 Mail: karen@bendixlarsen.dk

Korrekturlæsere på dette nummer af Slægt & Stavn er Bodil Thomasberg og Erling Dujardin og Lena Sørensen. Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer – 4 gange årligt: Uge 8 – 18 – 33 og 45. **Artikler bedes sendt til Redaktøren.** Deadline for forslag til artikler er 5. januar, 8. marts, 1. juli samt 4. oktober. Prisen for enkelte numre er kr. 20.- (+ forsendelse). Abonnement koster kr. 145.- pr. år inkl. forsendelse. For udenlandske abonnementer betales desuden portotillæg for forsendelsen. Tilmelding kan ske ved indbetaling på foreningens girokonto <01> 220 8628. Kontingent for medlemskab af Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn er: kr. 275.- pr. år, inkl. Slægt & Stavn. 2 samboende medlemmer betaler kr. 325.- pr. år. Gæstebillet til vore foredrag er kr. 30.- pr. gang. Ved for sen indbetaling af kontingent pålægges et gebyr på 20.- kr. pr. rykker. Eftertryk med kildeangivelse er tilladt efter aftale med redaktionen. Kontakt vedr. medlemskab og adresseændringer skal ske til Lena Sørensen samt ved udeblivelse af bladet. **Møder afholdes i Mormonkirkens lokaler på Nitivej nr. 8, 2000 Frederiksberg.** N.B. Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning. **Foto.:** *Genforeningen* – de danske soldater kommer til Tønder By, en af mændene er Christian Schmidt, Anna Margrethe Krogh-Thomsens mors fætter.

Feldpost hjem fra 1' Verdenskrig

Fra Kanonier Lange. Zur Zeit auf Reise auf der Frond.

Til Hans P. Lange, Norderlügum, Løgumkloster, Kreis Tondern, Schleswig Holstein.

Grodno den 14. juni (1916). "Mine kjære Børn. Sender Eder en Hilsen fra Russland der kan i se vorledes de boer her. Glem ikke at sige Gud Tak at i maa have det saa godt der hjemme i eders gode Hjem. Jeg rejser videre i Morgen. Sender eder mange mange Hilsener. Babbe "

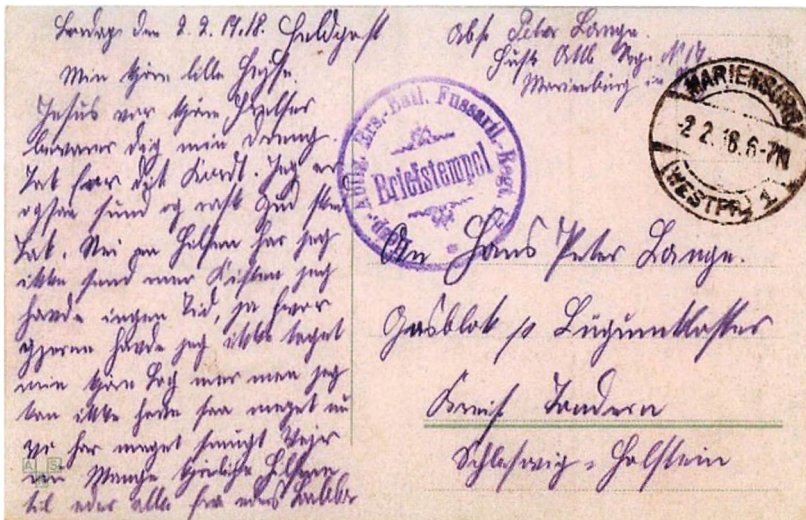

Fra Peter Lange, Fuss Artl Regt. N 17 Marienburg.
 (Kort fra Königsberg)

Til Hans Peter Lange, Gåsblok pr Lügmunkloster, Kreis Tondern, Schleswig Holstein.

Lørdag den 2.2.1918. Feldpost. "Min kjære lille Hejse. Jesus vor kjære Frelser bevarer dig min Dreng, tak for dit Kordt. Jeg er ogsaa sund og rask gud sked Tak. Nei en Hilsen har jeg ikke sendt, men Kissen jeg havde ingen Tid, ja hvor gjerne havde jeg ikke taget min kjære Bog med men jeg kan ikke have saa meget nu, vi har meget smugt Wejr, nu mange kjærlige Hilsen til eder alle fra eders Babbe".

Hvem var denne mand?

Peter Nicolaj Lange var dansk landmand i Sønderjylland, der på den tid var tysk. Han var 38 år gift og havde 4 små børn. Alligevel blev han indkaldt og sendt til Rusland, hvorfra han har sendt det første kort hjem. 1½ år senere er det Fodregiment, han tilhørte nået til Marienburg i Westphal.

Han hørte til de heldige der nåede hjem til sin kone og 4 børn igen. Da krigen var slut fik familien endnu 2 børn. Han fortsatte sit landmandsliv og døde først 1941. Peter Nicolaj Lange, med sin hustru Caroline Amalie Olsen og deres 4 børn.

Sandsynligvis fotograferet inden han blev sendt til Rusland, den yngste søn var født i 1911, så han er omkring 5 år her på billedet.

Foto til venstre:

Soldater på tysk felthospital

Af AMKT

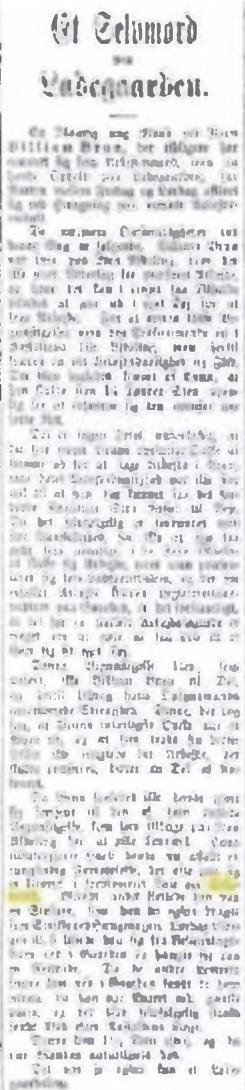
Social-Demokraten 3. marts 1886

Et selvmord på Ladegården

En 24årig ung mand, ved navn Villiam Brun, der tidligere har ernæret sig som arbejdsmand, men nu havde ophold på Ladegården, har natten mellem fredag og lørdag aflivet sig ved hængning på nævnte arbejdsanstalt.

De nærmere omstændigheder ved denne sag er følgende. Villiam Brun var lem på 2den afdeling, hvor der ikke ydes vederlag for præsteret arbejde, og hvor det kun i meget få tilfælde tillades at gå ud i eget tøj for at søge arbejde. For at opnå disse begunstigelser må den vedkommende op i anstaltens 1ste afdeling, men hertil kræves en vis arbejdsduelighed og flid. Der blev således krævet af Brun, at han skulle slå 14 tønder sten ugentlig for at erhverve sig den ovenfor anførte ret. Det er ingen tvivl underkastet, at det har været Bruns oprigtige ønske at komme ud for at søge arbejde i byen, men hans arbejdsdygtighed var ikke stor nok til at han har kunnet få det fordrerede kvantum sten skaffet til veje. Da det selvfølgelig er forbundet med stor vanskelighed, for ikke at sige så godt som umuligt, i de fleste tilfælde at skaffe sig arbejde, når man præsenterer sig som Ladegårdslem, og der for erholdt arbejde kræves legitimationspapirer på Gården, er det forståeligt, at det for en stakkels arbejdssøgende er meget om at gøre at få lov til at iføre sig sit eget tøj. Denne begunstigelse blev, som anført, ikke Villiam Brun til del, og hertil bidrog hans opsynsmands umotiverede strengthed. Denne, der dog så, at Bruns inderligste ønske var at slippe ud, og at han trods sin bedste vilje, ikke magtede det arbejde, der skulle præsteres, bærer en del af ansvaret.

Da Brun således ikke havde gjort sig fortjent til den af ham ønskede begunstigelse, kom han tilbage til 2den afdeling for at pille tovværk. Hans tilintetgjorte håb havde nu affødt en tungsindig fortvivlelse, der ofte gav sig udtryk i forblommet tale om selvmord. Blandt andet flettede han på en sivsnor, som han da også brugte som strikke ved hængningen. Lørdag morgen kl. 5 listede han sig fra belægningsstuen ned i gården og hængte sig på en retirade. Da de andre lemmer kom ned i

gården fandt de ham endnu, da han var skåret ned, ganske varm, og der blev selvfølgelig straks sendt bud efter anstaltens læge. Denne kom 1½ time efter, og da var manden naturligvis død. Det var jo også kun et ladegårdslem.

Af Gitte Grandjean

En beretning om en livsskæbne i 18 hundredeårene

Beretningen handler om min oldemor Karen Marie Larsdatter, min morfars moder.

Karen Marie blev født i Melby sogn, Strø herred, Frederiksborg amt d. 26. februar 1846 af forældrene arvefæstemand Lars Rasmussen og Ane Andersdatter. Familien boede på Asserbo præstelod på matr.nr 32 i et lille fæstehus med stråtag.

Da Karen Marie blev voksen, mødte hun sin senere mand Peder Mortensen fra Kregme, og de giftede sig d. 22. juni 1867 i Melby Kirke, Frederiksborg Amt.

Inden vielsen arbejdede Peder hos sognefogeden Jørgen Nielsen i Tollerup. Til at begynde med flytter ægteparret ind hos Karen Maries gamle moder i arvefæstehuset på Sandvej i Møllevang i Asserbo, men senere får Peder arbejde på Anker Heegaards fabrikker i Frederiksværk som maskinkarl.

Peder havde været på session, men var ikke blevet antaget, fordi han blev anset for at være for spinkel og på en senere session fik han et utjenste-udygtighedspas, som angiver, at han er uegnet til militærtjeneste. Peder blev afvist på grund af at han havde en organisk hjertesygdom. I folketællingen

for Melby sogn i 1880 bor ægteparret i Karen Maries fødehjem i Asserbo. Hos dem bor også Karen Maries gamle moder Ane Andersdatter på 77 år på aftægt.

Ved folketællingen for Kregme sogn i 1890 er Karen og Peder med familie flyttet til Karlsgave, som ligger i Kregme sogn syd for Frederiksværk. Peder er nu nævnt som maskinkarl på fabrikken i Frederiksværk. De må have lejet sig ind i et hus på stedet,

idet det ikke har været muligt at finde dem som ejere af nogen ejendom samme sted. De har nu børnene Lars Mortensen på 23 år, Niels Mortensen på 6 år, Anders Mortensen og Anna Maria Petrea Mortensen på 4 år. Petrea døde desværre lige inden sin 14 års fødselsdag og hun nåede heller ikke at blive konfirmeret.

Da Peder som arbejdede på fabrikken i Frederiksværk en sen aften i november måned 1890 skulle hjem fra arbejde, gik han langs Smalle Åsti som han plejede for at komme til hjemmet i Carls gave. Det var mørk aften og det havde regnet længe, så der var fedtet og vådt på stien. Peder var faldet i det våde føre og skredet ned af skrænten og faldet i åen og var druknet. Man fandt ham først den næste dag ved slusen i Frederiksværk og han har måske fået et hjertetilfælde. Han blev kun 55 år og det fortæltes i familien, at han måtte være druknet kl. 22.00, da hans lommeur var gået i stå netop på dette tidspunkt. Familien havde en lille gravhund, og det var den som fandt stedet, hvor Peder var faldet i vandet, fordi den stod og peb på dette sted og var ikke til at få væk derfra.

Da Karen Marie nu var enke, flyttede hun tilbage til sit fødehjem i Asserbo med sine børn indtil sin død. Det var hårdt at være enke på dette tidspunkt, men hun klarede sig ved forefaldende arbejde, og det lykkedes at opfostre de 4 børn til de kunne komme ud og tjene. Karen hjalp blandt andet folk med at tage kartofler op, og tjente lidt ved det.

Familien kom jævnlige hos Karen og hendes svigerdatter Petra Jacobine kom jævnlige og gjorde rent hos hende. Det skete, at Petra skulle gøre rent i en gammel thepotte og en vase som stod i stuen,

og så opdagede hun at der lå en del penge i disse. På hendes spørg-smål om hvad det var for nogle penge, svarede Karen, at det var hendes aldersrente, som kommunen havde sendt, men hun ville ikke modtage fattighjælp fra kommunen så Petra måtte forklare hende, at det var noget alle ældre fik, men Karen ville ikke have pengene.

En gang hvor Karen Marie var på besøg hos sin søn Niels og hans kone Petra, sad de i deres stue og talte sammen. Niels havde netop anskaffet sig en radio, hvor der var en speaker som stod og talte. Pludselig udbrød Karen Marie: ”Du Niels, hvad giver du ham derovre i hjørnet for at stå der og gabe? Niels svarede: ” Åh mor, det er jo en radio, hvor der er nogle som taler i”. Det forstod Karen Marie ikke, for lidt senere gentog hun det samme spørgsmål, og fik det samme svar.

En gang skulle Karen Marie passe Niels og Petras 3 piger og samtidig overnatte i deres hjem, fordi Niels og Petra skulle på et familiebesøg. Pigerne blev lagt i seng og Karen gik også i seng efter at hun havde slukket det elektriske lys i loftet ved at stå op i sengen og puste til lampen. Så gik lyset ud, men lidt efter at hun havde lagt sig, tændte lyset igen. Dette gentog sig flere gange. Næste morgen spurgte Petra Karen om hvordan aftenen og natten var gået, og Karen svarede: ”Jo, det gik meget godt, men det var bare så mærkeligt, at hver gang jeg pustede lyset ud i loftslampen, så varede det ikke ret længe, så blev den tændt igen. Karen var vant til petroleumslampe i sit hjem, så hun vidste ikke at hun ikke kunne puste lyset ud. Da Petra fik den forklaring, sagde hun til

sig selv: ”*Satans til unger*”. Det var selvfølgelig pigerne som havde lavet sjov med deres mormor, og de vidste, at hun havde petroleumslampe i sit hjem.

Et billede hvor Barnebarnet Gerda var på ferie hos Karen og hvor hun er fotograferet siddende udenfor i sin stol med sin spinderok. Gerda står genert i døren og vil helst ikke fotograferes.

En gang hvor Karen fik besøg af Niels og Petras ældste datter og svigersøn, ville hun lave kaffe til dem, og de gik alle ud til hendes brønd udenfor. Karen smed en spand ned i brønden, og hev op med vand i, men i den lå der også en død muldvarp. Da barnebarnet påpegede, at der var noget i spanden som ikke skulle være det, svarede Karen;” Nå, det er såmænd ikke andet end en muldvarp, og så gik hun ind og lavede kaffe af vandet. Man tog det åbenbart ikke så nøje på landet dengang med hygiejnen.

Da Karen boede på Asserbo præstelod, hvor hele egnen fortrinsvis bestod af sand, gik hun i familien under navnet: ”Sandbedste”.

Karen døde d. 8. september 1937 og blev begravet på Melby kirkegård.

Da hun var død, blev der kaldt til familieråd om arven af hus og have, men ingen af børnene havde råd til at overtage det og betale deres søskende ud, så huset blev solgt for en pris af 2800 kr. Det var dengang hvor ejendommene næsten ingen penge var værd i det område. Man fortalte historier om at en ejendom var blevet solgt for et par gamle støvler eller en overfrakke.

Billedet her til venstre viser Karen Marie som meget gammel. Hun opnåede en alder af 92 år. Endvidere her nedenfor ses huset på Sandvej i Møllevang, hvor barnebarnet Gerdas senere mand står udenfor.

Huset på Sandvej på Matr nr. 32.

Interview med Esther Grølsted, Specialist på Nationalmuseet i tøj og dragter

På billederne af Karen Marie Larsdatter, er specielt gennemgået deres bryllupsbillede med brudgommen Peder Mortensen, de blev viet d. 22. juni 1867.

Bryllupsbilledet viser Karen Marie siddende på en stol og Peder Mortensen stående ved siden af hende, idet han holder hende på skulderen.

Karen Maries klædedragt bestod af: En kjole med et kravetøj, samt en hue (Nakke) med kantebånd.

Kjolen ser ud til at være en silkekjole med et mønster med små prikker, og som det var mode på dette tidspunkt, havde hun en Jabot om halsen. Det var et bånd med en lille krave til og som blev bundet i en sløjfe foran. På Jabotten har hun sikkert haft en broche af den type, som man kaldte en "Mormors broche".

Ærmerne var afsluttet med hvide manchetter, skuldrene var meget brede og sad lidt langt tilbage, og der har været en Rolo i sømkanten, så det har ikke været en billig kjole. Den har sikkert været brun, som det var meget almindeligt på dette tidspunkt, og den var lukket med stofknapper.

Under armene havde hun et sjal, som hun har taget om sig, sikkert for at varme sig eller lidt til pynt. På billedet har Karen Marie en hue eller Nakke på, som det kan være svært at se, men den har kantebånd med kneblet Lin, en kneblet blonde, som sad fast på et lille stykke lærred. Håret er redt i midterskilning, og på dette tidspunkt måtte håret gerne ses, i modsætning til 30 år tidligere, hvor man ikke rigtig måtte se håret. På billedet kan håret være glattet med øl, som det brugtes. Huen har ikke været en tæt hue.

På et andet billede, hvor hun er midaldrende og sidder i en let stol og ser meget bestemt ud, har hun en højhalset kjole på, som var på mode omkring 1890-1900. Nakken kan have været den samme som på bryllupsbilledet, men her har hun et sort silkebånd omkring nakken og bundet ved halsen. Det sorte bånd viste, at hun var enke.

Midt i 1800'tallet kunne kvinderne godt have flere nakker, som de passede særligt godt på. De kunne have en sløjfe, som hang ned ad nakken. Da det blev umoderne, blev den sat op langs sløret.

På billedet af Karen Marie i stolen ved spinderokken, har hun en hue på med guldgaloner, og som man kun ser ganske lidt af. Det betyder, at det er en gift kone, og det var kun gifte koner, som måtte have dem på. Kjoletypen er fra 1880erne og billedet er fra 1920, for pigen i døren er ca. 10 år og født i 1910.

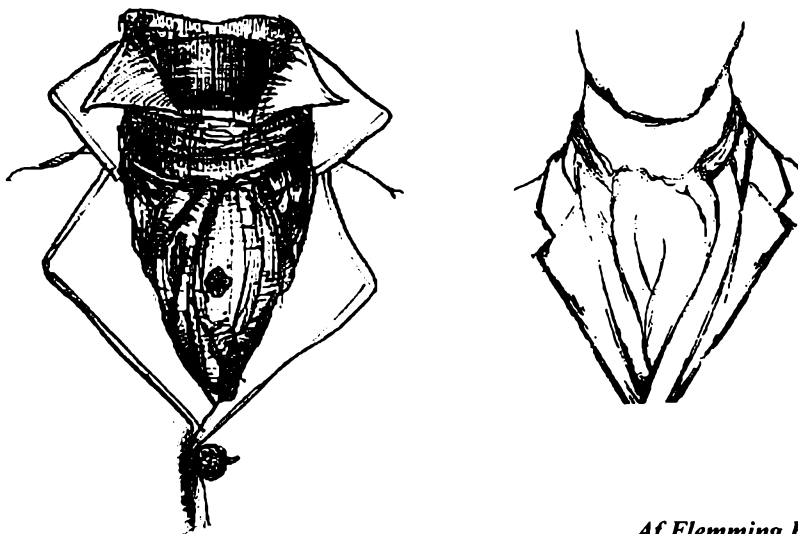
Som sagt havde kvinderne flere nakker. En sølvnakke til at have på om søndagen og en guldnakke til at have på til bryllupper eller barnedåb og en sort sørgehue samt en hue til hverdagsbrug.

Billedet hvor Karen Marie står i døren til sit hus i Asserbo Præstelod, er fra 1930erne, og her har hun en lille strikket trøje på med prikkede ærmer og en strikket vest ud over. Hun har en hverdagshue og et smækforklæde på. Hun har en sløjfe om halsen.

På det sidste billede, hvor hun står ved en mark, er fra midten af 1930erne og der ser hun rigtig gammel ud. Hun havde næsten ingen tænder i munden.

På bryllupsbilledet har Peder Mortensen en lang "Frak" på, og han havde et halsbånd på, kaldet en "Humbug" eller en Kravat. Kravaten var færdigsyet og de blev somme tider leveret af "Humbug skræddere", d.v.s. det var ikke rigtige skræddere, men selvlærte personer. Kravaten var til at tage over hovedet, og den skulle ikke bindes først. På billedet af Peder Mortensen som ung, har han også en Kravat på og Reverseme på hans jakke var besat med fløj, medens der ifølge moden, kun blev knappet den øverste knap i jakken. På billedet er han ca. 14. år og det er sikkert hans konfirmationsbillede i 1850. Han var født i 1836.

Kravat

Af Flemming Bodensted

Kolerabarn fra København

Eller lidt fortælling om Søren og Laura. Min mands oldefar kender vi en del til. Han hed Søren Petersen og var født i Krstrup ved Randers. Han var medstifter af Tømremes Fagforening i Randers i 1886 og måtte arbejde i Århus, da han var blacklistet i Randers på grund af "det med fagforeningen". For at besøge sin kone og børn i Randers, travede han hver søndag fra Århus til Randers (hvor familien boede) og tilbage igen. Vi har blandt meget andet en kopi af den sang, der blev sunget for ham ved hans 70'års fødselsdag ved Tømremes Fest i 1924. Hans forældre er også fundet.

Men oldemor, Laura Caroline Wilhelmine Holders, (født 4. sep. 1849) gav problemer. Familiehistorien lød: "Hun var et "kolerabarn" fra København, forældrene var døde

under en pestlignende sygdom, hvorefter hun blev "afhændet" på auktion. Dvs. at de børn, der havde mistet deres forældre, blev stillet op og derefter udvalgt af nogle mennesker, som ville tage sig af barnet. Laura var hjulbenet, så der var ikke umiddelbart nogle, der ville have hende, men hun blev dog til sidst valgt af et par, som vist nok hed Kobleri + Krog." – København! Så opgav jeg hende. Indtil jeg en dag prøvede i Family Search, hvor hendes dåb kom frem under IGI Individual Record!

Så gik det fremad (bagud?): Forældrenes vielse og børnefødsler (dåb) blev fundet. Faderen var juveler og guldsmed og forældrene døde i 1853 af henholdsvis tyfus og kolera, fra 7 børn i alderen fra 1 til 13 år. En tur til Københavns Rådhus gav også de adresser, familien boede på. Alt sammen en spændende begyndelse på et nyt kapitel.

Af Birgit Heigren

En skoleholderslægt

En dag dumpede der et brev ind af min brevkasse, det var et brev fra en bekendt til en meget god veninde jeg har, der bor i U.S.A. Han bad mig hjælpe ham med at finde hans danske forfædre, som han forgæves havde søgt efter. Deres slægtsnavn var Seierup, og skulle komme fra Rudkøbing og Stenstrup på Sydfyen, der var ingen oplysning om hvilken profession, disse personer havde, så jeg gik ud fra at det var ganske almindelige bondefamilier, som største delen af Danmarks befolkning var i ældre tid. Da jeg imidlertid var travlt optaget med forberedelsen af efterårets aftenskoleundervisning, som snart skulle begynde, og andre ting, ringede jeg til min veninde og bad hende sige til sin bekendt at jeg nok skulle prøve at hjælpe ham, men det blev ikke den første måned eller to. Hun lovede at give beskeden videre.

Et par dage efter var jeg inde på Frederiksberg Bibliotek for at finde noget materiale om skoleholdere, som jeg skulle bruge. Skoleholdere kan være meget svære at følge, da de tit flytter langt omkring, og Danmark har over 2000 kirkesogne, så der er mange steder at lede. Jeg sad og læste i en bog fra Skaarup Seminarium på Sydfyen, da jeg pludselig stødte på navnet Seierup blandt de nyuddannede lærere, jeg kom i tanke om navnet i brevet derhjemme, og tog derfor en fotokopi af siden i bogen, og puttede den i min taske. Derefter fortsatte jeg mit arbejde.

Om eftermiddagen tog jeg ind på Rigsarkivet for at fortsætte den opgave jeg var i gang med, med skoleholderne i Skaarup. Jeg tog folketællingen fra 1845 frem (den gang var de i bøger) og slog op på Skaarup sogn, men kunne ikke rigtig finde det jeg søgte, derfor så jeg øverst på siden for at se om jeg nu havde slået op det rigtige sted i bogen, det havde jeg ikke, jeg havde slået op på Stenstrup sogn, som kom lige efter, det sogn jeg skulle bruge. Igen kom tanken til mig, "Ja men det var jo det sogn som manden i brevet derhjemme skulle bruge, så lad mig da lige se, om der skulle være nogen familie Seierup her", og ganske rigtig her i Stenstrup sogn fandt jeg een familie ved navn Seierup.

Her var faderen også skoleholder så jeg tog i min taske efter fotokopien, som jeg havde taget om formiddagen på Frederiksberg Bibliotek, og ganske rigtig, det var den samme person.

1845.

Født. i Kjøb. og Paa i Sog. Kintids 1845.	Personens Titel, Embede, Forretning, Haandværk, Rætningsvæi, Stilling i Familien eller hvad de leve af.	Af hvilke navn Forstanden be- rørte, fødte eller afstamte.	
		Antal.	Op- kommet Borgerb.

Den gang kunne man på Rigsarkivet se de originale folketællinger i bøger, og her er denne rubrik "Af disse vare Forstanden berøvet, fjollede eller afsindige" og hvor længe personen havde været det. (Denne rubrik kan ikke ses

for at se om han skulle dukke op som fadder, til nogen af sine søskendes børns dåb, men intet gav resultat. At finde hvor en dansk familie flytter hen efter 1870, kan være næsten håbløst, og denne mand var tillige med skolelærer, så han kunne være flyttet til hvilket som helst af Danmarks mere end 2000 sogne. Jeg kunne begynde at læse Bispearkivernes ansøgninger fra skolelærere igennem, men dette kunne blive et fuldtidsjob de næste 2 til 3 måneder, og så megen tid kunne jeg ikke afse til denne opgave.

Jeg fik så den indskydelse, at jeg kunne prøve at se om der stadig fandtes nogen ved navn Seierup i Danmark. Den eneste telefonbog jeg havde herhjemme, udover Københavnerbøgerne, var en gammel bog fra Odense området, den havde vi beholdt, da vi tømte min svigermors lejlighed efter hendes død. I denne slog jeg op, og der var en eneste person med efternavnet Seierup, jeg ringede nummeret op, det var en gammel mand på ca. 80 år, jeg spurgte ham da, om han kendte noget til en skolelærerslægt Seierup, og nævnte nogle af de navne jeg havde fundet.

"Ja det gjorde han da rigtig nok, den ene var hans farfar og den anden hans oldefar, han kunne fortælle mig en del historie om familien, og at familien var flyttet fra Rudkøbing og helt op til Nøvling sogn, i Nordjylland, og her var resten af børneflokket blevet født. Jeg havde jo de 6 første, men han sagde at der i alt skulle være 14 børn i denne familie. Han fortalte endvidere at alle de ældste børn i familien var udvandrede, og kun hans fader og en yngre søster var blevet tilbage i Danmark, så der var ikke mange til at videreføre slægtsnavnet. Tænk at kunne slå op i en tilfældig telefonbog og finde en efterkommer ud af Danmarks lidt over 5 millioner mennesker, det syntes jeg er en fantastisk oplevelse, en af de specielle oplevelser som vi slægtsforskere oplever, og som giver os lysten til at arbejde videre med det genealogiske arbejde.

Næste dag var jeg på arkivet og fandt de sidste 8 børn født i Nøvling sogn, de 6 af disse var døde inden de blev 2 år. I alt fødte denne kvinde 14 børn og mistede de 7 som små. Jeg har selv prøvet at miste et lille barnebarn ved vuggedøden, og ved at det at miste et lille barn, aldrig kan blive en rutine for en familie, og derfor tænker jeg tit på hvordan de mennesker dengang har kunnet klare hverdagen, med al dens modgang og medgang. Ved at lave slægtsforskning og lærer om hvordan vore forfædre har levet, opdager man hvor godt vi har det i vor moderne tid, og især her i vort lille "smørhul" Danmark.

Af Anna Margrethe Krogh-Thomsen

Rettelse til blad nr. 39. Aargang Nr. 4 November 2019.

Børge Reiersen Lund -en driftig borger i Helsingør i 1. halvdel af 1800-tallet
"Artiklen havde desværre gemt sig uden afsender, men bringes alligevel" skrev jeg. Den rette forfatter er naturligvis Maria Refer som også holdte samme foredrag for os i foreningen. Beklager fejlen GBH.

Forårsudflugten

Søndag d. 14. juni
2020

I jødernes
fodspor

kl. 08.15

Afgang fra Herlev St. mod Valby St.

kl. 08.45

Afgang fra Valby St. mod Møllegade

kl. 09.15

Besøg på Den Jødiske begravelsesplads i Møllegade

Vi besøger begravelsespladsen i Møllegade på Nørrebro er ikke længere i brug. Jødiske begravelser i Danmark foregår udelukkende på Den Mosaiske Vestre begravelsesplads.

Fra 1693 og næsten 300 år frem blev der begravet jøder på begravelsespladsen i Møllegade. Begravelsespladsen er dermed Danmarks ældste jødiske begravelsesplads.

Begravelsespladsen har gennemgået en renovering og istandsættelse, der gør det muligt at åbne for offentlig adgang. Den sidste begravelse fandt sted i 1967, men gravene bevares. Det samme gælder de jødiske begravelsespladser i flere danske provinsbyer. Jødiske grave sløjfes aldrig.

Kl. 10.30

Afgang mod Den Jødiske Synagoge

Kl. 10.45

Besøg og fortælling i Den Jødiske Synagoge

Har du set Københavns smukke, store synagoge indefra? Synagogen i Krystalgade fremtræder i en helt særlig blanding af orientalsk og dansk kultur, eftersom den tysk-danske arkitekt, Gustav Hetsch, arbejdede indenfor den nyklassicistiske stil men samtidig var dybt inspireret af old-egyptisk byggekunst. Synagogen blev indviet i 1833 og udmærker sig som en af verdens mest smukke og særegne synagoger.

Men hvorfor ser den ud som den gør? Hvor bad de københavnske jøder inden? Hvem bruger synagogen og hvornår? Hvad vil det sige at spise kosher? Hvad er shabbat? Hvad laver man i en synagoge? Hvad er en torahrulle? FASTER jøder? Hvilken rolle spiller religionen i det hele taget for jøder? Disse og mange flere spørgsmål kan du

blive klog på under vores besøg og på rundvisningen i Den Københavnske Synagoge.

kl. 12.00

Afgang fra Synagogen til "Skindbuksen"

kl. 12.15

Frokost på "Skindbuksen".

"Skindbuksen" er etableret i 1728 og var oprindeligt skænkestue for Grand Café, og hed dengang Café nr. 4 opkaldt efter gadenummeret.

Skindbuksen var populær blandt datidens droskekuske, der oprindeligt var iført skindovertræksbukser. Caféen fik derfor i folkemunde navnet "Skindbuksen", som blev det officielle navn i 1930. Restauranten bærer præg af at det har været et mødested for kunstnere. Vi skal til denne frokost indtage deres specielle gode Pariserbøf.

kl. 13.45

Afgang fra "Skindbuksen" mod Det Jødiske Museum

kl. 14.15

Vi besøger Det Jødiske Museum

Dansk Jødisk Museum skal gennem indsamling, registrering, forskning, bevaring og formidling virke for sikringen af Danmarks jødiske kulturarv. Museet belyser bl.a. diversitet, identitetsproblemer, integration og forholdet mellem den danske jødiske minoritet og det omgivende danske samfund. Dansk Jødisk Museums samling rummer både fotos, genstande

og personarkiver med relevans for slægts-historiske studier.

Mulighederne for at søge og konsultere relevante materialer i museets samling fremgår på museets hjemmeside:

<https://jewmus.dk/samling/slaegtsforskning/>

En række databaser med genealogiske oplysninger er tilgængelige på nettet:

- **Mosaiske begravelser og gravsten indtil 1886**
<http://tom.brondsted.dk/mosaiskebegravelser/?lang=da>
- **Dansk-jødisk genealogisk database (kræver medlemskab af JGS)**
<http://tom.brondsted.dk/djgdb/?ged=1&lang=da>
- **Jødiske mænd registreret i kopulationsprotokollen i København, 1735-1810**
<http://tom.brondsted.dk/mosaiskekopulationer/?order=year&crossref=567>

- kl. 15.45* **Præcis Afgang fra "Det Jødiske Museum" til Valby St.**
Vælger du at blive i byen, skal der gives besked om dette ved tilmeldingen.
- ca. kl. 16.05* **Ankomst til Valby St.**
- ca. kl. 16.30* **Ankomst til Herlev St.**

**Pris for denne spændende tur
er 450 kr. og 475 kr. for ikke medlemmer.**

Drikkevare egen regning.

Tilmelding til Anna Margrethe Krogh-Thomsen på

mail krogh@get2net.dk

mobil nr. 5092 1478

senest 10. maj 2020

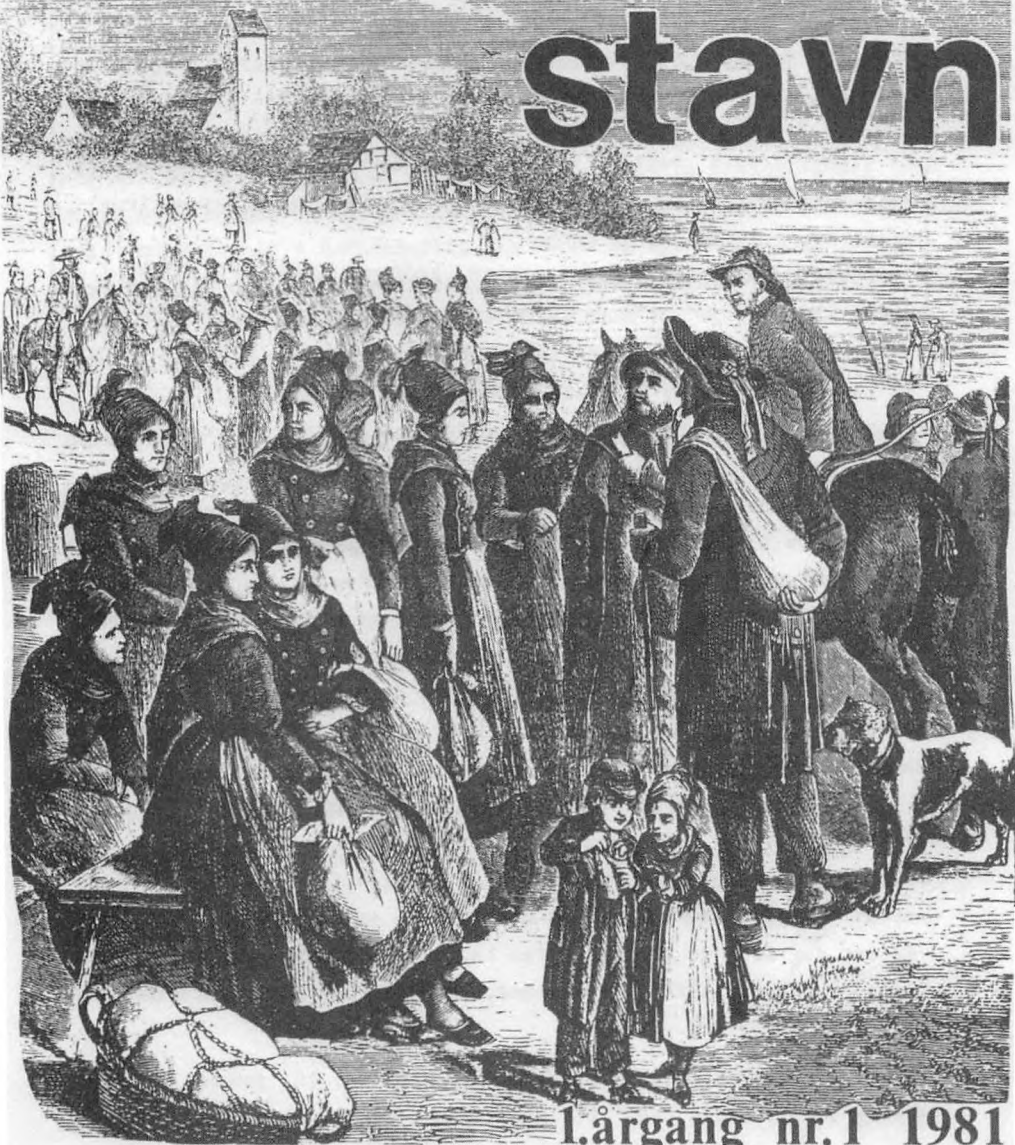
Tilmeldingen er bindende, og der gives ikke penge retur.

"Vi har valgt ikke at bruge penge på kaffe og kage, på denne tur, men i stedet valgt at betale for guide på alle 3 besøgssteder!

*Man er selv velkommen til at medbringe en kande med kaffe eller te (husk kop),
der evt. kan drikkes i
Proviantspassagen /Bibliotekshaven.*

slægt og stavn

1.årgang nr. 1 1981

Slægt & Stavn

I 1981 havde man bestemt sig for at der skulle udkomme et tidsskrift der skulle hedde Slægt & Stavn.

”Til generalforsamlingen den 11. marts 1981 var der tre forslag fra medlemmerne, hvoraf et skal omtales her: Foreningen skal udgive et lille upretentiøst tidsskrift, f.eks. med 4 numre om året. Indholdet skal være genealogisk stof af enhver art. Forslagsstilleren, Svend Jacobsen, har indvilget i at være redaktør, hvis forslaget vedtages. Forslaget blev vedtaget, og i Medlemsorientering efter generalforsamlingen omtales, at arbejdet med det nye blad så småt er påbegyndt.

Første nummer ventes udsendt medio september 1981. - Men: uden bidrag intet blad, så allerede dengang blev medlemmerne opfordret til at indsende stof. - Og dermed var Slægt & Stavn født. 1. nummer af Slægt og Stavn. Bladet kostede 10 kr i løssalg frit tilsendt”

Da vi skriver på forsiden af dette blad at bladet er **”Aargang 40 Nr. 1. februar 2020”** må vi gå ud fra at vi har 40års jubilæum i år, med vores medlemsblad.

Men kigger vi de tidligere nummerer efter i sømmene, er der gået noget galt....hm om første nr. skrives det at det udkommer medio september 1981? på bladet står der ganske rigtigt ”1. årgang nr. 1 1981”.

Men så går der noget galt ved næste nr. der står nemlig ”1. årgang nr. 2 1982” og næste igen ”1. årgang nr. 3 1982”.

Men der findes også 2. årgang nr. ”2. årgang nr. 2 1982 og 2. årgang nr. 3. 1982” men så kommer ”2. årgang nr. 3 1983” og ”3. årgang nr. 3 1983”.

Det ser ud til redaktøren dengang ikke lige vidste, hvilket år man befandt sig i men det må været gået op for ham eller for bestyrelsen at der var noget galt, for nu kommer næste blad til at hedde ”Julen 1983”. Herefter hedder bladet nr. 1. 1984 og det ser ud til at nu kommer der lidt styr på den kronologiske rækkefølge.

Vi kan alle lave fejl det ved vi og det er jeg også kommet til i årenes løb da jeg fik en forkert årgang skrevet forkert på bladet og sikke en reprimende jeg fik af bibliotekaren på mit bibliotek hvor jeg arbejder – for nu kunne hun ikke katalogisere bladet korrekt. Puha man skal passe på.....men heldigvis bliver vi alle tilgivet med tid og det er de første redaktører nok også blevet dengang.

En anden ting der kan lægges mærke til, er at bladet hed Slægt & Stavn med v, hvornår det skifter til Slægt & Stavn med u må vi i de gamle arkiver for at se.

Jeg som redaktør bestemmer, her at det er 40 år siden første blad udkom, om så ikke fysisk så i tankerne. Derfor bringer jeg her på de næste par sider et tryk af de gamle artikler fra første blad. Der vil løbende komme tryk fra de gamle blade i de næste nummerer af Slægt & Stavn.

VELKOMMEN

til Slægtshistorisk Forenings nye tidsskrift, der hermed ser dagens lys. Beslutningen fra forårets generalforsamling om at forsøge at udgive et lille uprøtentiøst blad, er nu blevet ført ud i livet.

Men efter velkomsten til det nye blad og glæden over, at det er lykkedes at få det startet, melder der sig straks en række påtrængende problemer. For det første: falder bladet i medlemmernes smag ? Dette kan vi i redaktionen kun få svar på, hvis læserne ringer eller skriver til os og fortæller os deres mening om bladet. Hvad er godt, hvad er skidt ? Rammer vi noget af det, man vil læse om, eller skyder vi helt ved siden af ? Forhåbentlig vil mange af foreningens medlemmer gøre sig den ulejlighed at fortælle os, hvad de synes. Kun på den måde kan vi håbe på efterhånden at finde frem til en fremstillingsform og et indhold, som tilfredsstillende så mange som muligt.

Og hvad nu fremover ? Hvis bladet ikke skal være en døgnflue, der hurtigt går i sig selv igen, er det afgørende nødvendigt, at læserne indsender stof. Kun derved kan bladet vise sin eksistensberettigelse. Forhåbentlig viser de mange forskelligartede indlæg i dette første nummer, at der intet fint eller fornemt er forbundet med at skrive til bladet, alle kan roligt komme med kortere eller længere bidrag. Hvis man ikke har lyst til at producere en selvstændig artikel, kan man også tage tråden op i forbindelse med én af artiklerne i dette nummer, hvor der i flere tilfælde rejstes spørgsmål, som er meget velegnede til en videre diskussion og behandling her i bladet. Endelig er alle meget velkomne til at komme med ideer til emner, vi på længere sigt kunne tage op. Kort og godt:

SKRIV ! - og gør dette til bladet for ALLE slægtsforskere!

Med venlig hilsen

Svend Jacobson

"Vi Hansener"

Slægtsberetning for fædrene side udarbejdet af Elisabeth Olsen, f. Hansen.

Titlen på denne slægtsberetning må nødvendigvis have nogle forklarende ord med på vejen. Den skal blandt andet fortælle, at vi ikke er "født", det vil sige, at vor slægt har hørt til den store anonyme gruppe, der i en lang periode ikke en gang har kunnet tælles i borgerskabets rækker.

Vor arv har bestået i de nedarvede karaktertræk på godt og ondt, som har gjort os til de mennesker, vi er i dag, men den samhørighed og solidaritet, der har været fremherskende i familien, har i høj grad spillet ind. Dertil kom vor "familiekrsniike" som altid fascinerede os - der blev stille i stuen, når den ikke uden en vis dramatisk effect blev fortalt, af og til med lidt pyntekruseduller, men i hovedsagen den samme igen og igen.

Hvor meget hold er der nu i sådan en legende, og kan den holde til en genealogisk undersøgelse?

Den lyder som følger:

Marianne Gidelli (Bedstefaders bedstemoder) var datter af en friherre i Bayern. Hun havde som ganske ung forelsket sig i en flot officer. Forældrene var meget imod denne forbindelse, som de ikke mente var passende for deres datter, og navnlig var det vist moderen, der havde været ganske uforsonlig. Dette resulterede i, at Marianne flygtede af landet med sin officer. De kom til Danmark, og her nedkom hun så i året 1817 med min bedstefars mor: Anne Christine Brünning.

Det fortælles endvidere, at Anne Christine kunne huske, at hun sammen med sin mor og en ældre søster havde været på en lang rejse syd på. Her skulle Marianne være blevet forsonet med sin familie - den ene af forældrene var på dette tidspunkt død. Hun skulle have fået udbetalt penge til sig selv. Til børnene skulle der være blevet sat penge af under formynderskab, men disse var aldrig kommet til udbetaling. Anne Christine skulle på det tidspunkt have været 5 år,

altså i 1822. I 1824 dør Marianne på Frederiks Hospital i København.

Beretningen er selvfølgelig bygget på facts, men arbejdet har været langt og besværligt, ikke mindst fordi mange af oplysningerne er hentet udenlands fra, og da det ikke kun skulle være en tør opremsning af data og referater af arkivalier, har jeg prøvet at gøre den levende ved en kort beskrivelse af historiske, ikke mindst lokalhistoriske, geografiske og sociale forhold i de forskellige generationer således, at man kan få et mere personligt engagement i deres liv og levned.

Dette må selvsagt af pladsmæssige grunde beskæres stærkt i denne artikel.

Slægtstavlen er inddelt generationsvis. Hvad jeg umiddelbart er stødt på af børn har haft størst interesse i det tidsrum, da de har været bosat i hjemmet, deres videre skæbne er kun berørt, hvor de er kommet på min vej.

Nummereringen af slægtledene er foretaget således, at mit eget slægtled er opført som andet led.

Bayern 1682 - 1797: IX. til VI. led.

Marianne (Maria Anna Gidelli, Güdelli, Kittely) stammer ganske rigtigt fra Bayern som historien fortæller. Kun er hændelsesforløbet rykket en generation tilbage.

Det lykkedes at lokalisere hendes fødested til en lille by Cham lidt nordøst for Regensburg, idet det under konfirmation i Tysk Reformert Kirke ud for hendes tredje barn var anført, at hun var født her.

Dette resulterede i første omgang i, at det lykkedes at finde frem både til hendes forældre og bedsteforældre ved skriftlig henvendelse til Det biskoppelige centralarkiv i Regensburg. Efter et personligt besøg på arkivet og et besøg på stadsarkivet i Cham, som var ved at katalogisere sine arkivalier, fandtes henholdsvis et ekstra slægtled tilbage og 3 breve fra byens råd, som gav svar på de mest brændende spørgsmål. De er henholdsvis fra 1763 - en ansøgning fra bedstemoderen, og fra 1778 - en befaling til byens bønder om tvangsudskrivning af brænde, og endelig fra 1783 en ansøgning fra hendes moder om tilladelse til at indgå ægteskab.

IX. gen.

JOHANNES GEORG IGLHAUT

f. ca. 1682, d. 7/12 1752 i Cham, Bayern

~ BARBARA

f. ca. 1686, d. 10/3 1753 i Cham

VIII. gen.

JOSEPH IGLHAUT

f. ca. 1715 i Cham

d. 3/4 1765 i Cham

~ ANNA MARIE LÄNGER

f. ca. 1711

d. 28/7 1785 i Cham

Georg
Andreas I.

Joseph
Christopher I.

Jacobi I.

VII. gen.

Johannes
Christopher I.

f. 12/4 1743

Wolfgang I

f. 7/2 1746

MARIA

ANNA

IGLHAUT

f. 27/2 1749

d. ?

illegitim

forbindelse med

THOMAS DE KITTELLY

f. 8/3 1738 i Ungarn

d. 14/2 1785 i Prag

Maria
Anna I.

f. 7/10 1750

Johannes
Jacobus I.

f. 7/10 1753

d. 8/10 1753

Eva

Barbara I.

f. 18/11 1755

d. 11/11 1756

Anna
Marie I.

f. 27/12 1758

VI. gen.

MARIA ANNA KITTELLY

se neste taule

De første spegede tråde kan herefter udredes således:

IX Generation.

Oplysningerne om Johannes Georg Iglhaut og hans kone Barbara indskrænker sig til deres dødsdata med angivelse af alder.

Der opgives ingen stillinger i de katolske registre, ligesom man kan komme ud for, at flere børn i en familie har samme navn, idet de her bliver opkaldt efter faderen, og ikke som her opkaldes i slægten.

Der var så vidt vides 4 sønner i ægteskabet, heraf var stamfader Joseph Iglhaut f. ca. 1711 som den ældste, så giftemålet er antagelig indgået omkring dette tidspunkt.

Der er en vis sandsynlighed for, at Johannes Georg har været beskæftiget med tømrervirksomhed, og at hans ældste søn fører denne tradition videre, da han ender som stadstømrermester, og sandsynligvis har han også taget sig af sine gamle forældre.

VIII. Generation.

Joseph Iglhaut og Anna Maria, f. Yänger, får 7 børn i ægteskabet, hvoraf var stammoder Maria Anna Iglhaut som nr. 3.

Nu kan man ikke ind imellem lade være med at spørge sig selv, hvilken betydning det dog kan have, om man finder et slægtled mere, nogle flere børn finder en kones fødenavn, o.s.v.. Hvad er det, der fascinerer en, så man bliver ved og ved? - Ja, det må vel være den følelse af, at den ene generation står på skuldrene af den anden, at alle generationer har betydning for slægten fremover, og at alle underkastes skebnens luner, der navnlig for disse mennesker har været ret så mangfoldige.

Derfor har begivenhederne omkring selve byen og landet selvfølgelig haft stærk indflydelse på deres tilværelse.

Under reformationskrigene blev byen fem gange erobret af henholdsvis katolikker og protestanter, og hver gang måtte indbyggerne skifte tro. Byen lå på en gammel hervej - Die Fürter Sänke - så 30-års-krigen satte selvfølgelig også sine spor. Den spanske arvefølgekrig 1701-1704 forarmede hele Bayern.

Derefter fulgte en forholdsvis fredelig periode indtil den østrigske arvefølgekrig 1742, hvor Bayern i kamp mod arvefjenden Østrig - og navnlig Cham - kom ud for den grufuldeste ulykke, der lagde så godt

som hele byen i ruiner. Dels ved bombardement, dels ved afbrænding og plyndring og mord på de 42 ulykkelige mennesker, der ikke nåede at flygte ud på markerne bag byen.

Det var under denne katastrofe at kirkebøgerne før 1742 gik tabt, og Joseph Iglhaut satte liv og lemmer på spil ved en redningsaktion for at redde så meget som muligt ud af den brændende by.

Dette førte med sig, at alle blev ruineret, og hele byen langsomt måtte genopbygges.

Det lykkedes ikke Joseph Iglhaut som stadstømrermester at komme på fode igen, byens pengekasse var tom, når skatter og afgifter til fyrsten var betalt.

På dette tidspunkt er hans kone Anna Maria gravid med deres første barn. Der er 7 børn i ægteskabet, hvoraf 2 dør som spæde, og ved hans død i 1765 sidder hans kone ene tilbage med 2 mindreårige børn at forsørge.

Byens råd sørger dog for, at hun kan klare dagen og vejen ved at udnævne hende til forstanderinde for sygehospitalet - fattiggården, og dette hverv røgter hun så godt, at hun efter ansøgning 1768, som påskønnelse for "den rolige og gode måde hun leder hospitalet på", får tildelt 1 brød om ugen, en mindre pengesum og brændsel.

Hvilket erhverv de voksne sønner har haft vides ikke, og de store døtre på henholdsvis 16 og 15 år, kunne vel ikke som medlemmer af det bedre borgerskab tage arbejde med hvad som helst, men de er antagelig kommet i tjeneste hos velrenomerede familier.

Rangsforskellen var ret stor mellem købmandsstanden og håndværkerstanden på den ene side og bybønderne på den anden. Nå hakkeorden og standsforskel har altid stået i høj kurs i små lukkede samfund, klemt inde som de var af bymure eller isolerede i provinsen.

VII. Generation.

Alt går nu sin rolige, stille gang i adskillige år, indtil lynet atter slår ned. I 1777 oversvømmer de østrigske invasions-tropper Bayern, som begyndelsen til den østrigske arvefølgekrig.

I Januar måned 1778, antagelig den 27-28., besætter okkupationstroppe Cham. Det foregår øjensynlig uden blodsudgydelser, da man ikke hører om Kamphandlinger - men det foranlediger åbenbart tvangs-udskrivning af træ med dags varsel fra byens 32 bønder, jfr. skrivelse af 1778.

Hauptmann Thomas de Kittelly af regiment de Ollivie Wallis opslår sit hovedkvarter i byen. Det kræver passende indkvartering og beværtning på bedste vis. Bystyret må sørge for det fornødne. Måske må amtskammereren stille sit eget hjem til disposition for hauptmannen, og det kan nok give en amtskammerer grå hår i hovedet, og hjertebanken hos husets kvinder - fremmede mandfolk i huset - så er kvindernes dyd og gode rygte i allerhøjeste fare - og hvad griber den ulykkelige mand så til? Han finder en pige af god familie, men under sådanne forhold, at familien ikke kan tillade sig at gøre indsigelser bagefter. Pigen har måske ovenikøbet været i hans egen tjeneste - Valget falder på Anna Marie Iglhaut. Resultatet fortæller hun om i skrivelsen af 1783 - "imprægneringen" med et uægte pigebarn, vor Marianne.

En ødelagt tilværelse for den stakkels kvinde. Har hun været i amtskammerens tjeneste, har han kunnet beordre hende til at betjene de Kittelly uden videre, så vil hendes undskyldninger bagefter kun for offentligheden gælde som søforklaringer.

Den grumme forfører kan veltilpas drage videre, uden at skænke den ulykkelige pige en tanke, han har kun fulgt den almindelige norm for officerer og soldater i felten.

Han er forøvrigt enkemand på dette tidspunkt, men indgår allerede i april måned s.å. ægteskab med en enke i Prag, men det er en anden historie.

Alle døre er herefter lukket for den ulykkelige kvinde - kirken er uforsonlig i alle "utugtige" affærer, borgerskabet følger trop. Hendes familie kan ikke estimere hende eller hendes barn, og hun har ikke andre eksistens-muligheder end at falde det offentlige til byrde.

Alt dette refererer hun til i ansøgningen af 1783, hvori hun anmoder "ydmygst og underdanigst" om tilladelse til at indgå ægteskab med tømmerparlier, Paul Wiesbauer fra Rohn. Samtidig ansøger hun om tilladelse for Wiesbauer om at nedsætte sig som stadstømrersvend i et ledigt tømmerværksted i byen, under henvisning til, at han selv har midler til etablering, og at byen mangler en stadstømrersvend. Samtidig henfører hun til sin fars fortjenester som stadstømrermester i byen.

Denne ansøgning bliver højst sandsynlig ikke efterkommet, da hun ikke findes i kirkebøgerne hverken som viet eller død.

Højst sandsynlig er hun draget væk fra dette kirkeamt, hvor Sct. Jacobskirken i Cham var hovedkirke, og forhåbentlig har hun fået en god tilværelse sammen med Wiesbauer.

Tilbage står spørgsmålet om hendes arme barn, Marianne Kittelly, har hun taget sin skam med sig, eller har hun ladet pigen blive i Cham hos sin moder i sygehospitalet? Så længe mormoderen lever kan Marianne vel nok have haft en tålelig tilværelse, men da den gamle Anna Maria Iglhaut dør i 1785, er pigen 7 år og hvad så.

Det er muligt, at moderen har haft mulighed for på det tidspunkt at tage hende til sig, men en horeunge var og blev en horeunge, som kun kunne tilkomme en ringe tilværelse.

VI. Generation.

Marianne Kittellys skæbne.

Hvordan tilværelsen har formet sig for Marianne Kittelly enten i Cham eller et andet sted, melder historien intet om, men den har sikkert ikke været alt for lystelig.

Omkring 1796-97 møder hun i hvert fald linnedvæversvend Carl Heinrich Schmidt, de forelsker sig i hinanden, og da der åbenbart ikke er noget, der holder hende tilbage, ser hun ham som en redningsplanke og "render af landet" med ham.

Deres situation må have været ret så desperat, hun er på dette tidspunkt umyndig - under 25 år - og han kan ikke som farende svend drage rundt med en kone, det forbød lauget. Bor han fast hos en mester, skal denne give ham tilladelse til giftemål, og det kan vist ligge lidt tungt, navnlig når bruden ikke har sin værges velsignelse.

Gode råd er dyre - der har åbenbart ikke været anden udvej for dem, end at Carl Heinrich har måttet lade sig hverve til krigstjeneste. Nu havde Danmark ikke været involveret i nogen krige i mange år, så det var vel en fornuftig disposition at lade sig hverve her til, Vi havde hvervekontorer overalt i Europa i lighed med andre lande, men selv om der var indført almindelig værnepligt, var der alligevel brug for hvervede folk til befalingsmænd.

I 1797 ankommer han til Danmark antagelig sammen med Marianne Kittelly.

Der findes ingen stambog for ham, hvilket selvfølgelig komplicerede eftersøgningen af ham, men i en af hærens korrespondance-protokoller findes en notits, der går ud på, at da rekrut Carl Heinrich Schmidt fra Hessen ikke måler de reglementerede 63" men kun 62 $\frac{1}{4}$ ", har ingen regimentet villet tage ham til normalt sold - 30 mark -.

VI. gen.

MARIA ANNA KITTELBY

f. ³¹/₁₀ 1778 i Cham

d. ²³/₇ 1824 i København

no. CARL HEINRICH SCHMIDT

f. 1773 i Hohenstein

d. ²⁴/₄ 1813 i København

no. JOSEPH BRÜNNING

f. o. 1778/83 i Isenburg

d. ²³⁻²⁴/₁₂ 1823 i København

V. gen.

Margrethe Theresia Schmidt f. ² / ₇ 1801	Maria Catharina Dorotheas. f. ¹ / ₆ 1803	Maria Klara Johannes. f. ⁴ / ₈ 1805	Carl Heinrich S. f. ¹ / ₁₀ 1807	Sophie Frederiches. f. ⁶ / ₁₂ 1809	♂ f. 1810	Marianne Elizabeth Brünnning f. ⁵ / ₃ 1815 d. ¹ / ₁₀ 1816	<u>ANNE</u> <u>CHRISTINE</u> <u>BRÜNNING</u> f. ²⁰ / ₅ 1817 d. ¹⁰ / ₇ 1800	Amé Philippine S. f. ²⁸ / ₂ 1819
							no <u>FROBERG</u> <u>MARTIN</u> <u>HANSEN</u> f. ²¹ / ₁₀ 1811 d. ¹⁰ / ₈ 1853	

oldeforældre
til artiklens
forfatter.

For dog at holde hvervekaptajnen nogenlunde skadesløs for hans udgifter med ham, indvilger det oldenburgske regiment i at beholde ham mod en betaling af 15 mark og 24 sk. - Det var dyre $\frac{1}{2}$ ".

Det pudsige er, at da Carl Heinrich Schmidt efter tjenestetidens udløb - 8 år - og efter en rejse tilbage til Cham med familien lader sig genhverve står opført i stambogen med en højde af 66".

Forklaringen herpå må ligge deri, at der ikke den gang var samme måleenheder i de forskellige lande.

Nu skulle de to unge mennesker have mulighed for at falde til ro her i landet, og i folketællingen 1801 bor de i Sølvgade 453-54 som ægtefolk, henholdsvis 27 og 21 år gamle. Han er nu avanceret til underofficer.

I samme lejlighed har de som logerende en fattig enke og hendes lille dreng. (De nyder fattiges penge af 8 Rd. årlig).

Hvordan stemmer nu alt dette med familiehistorien?

Der er unægtelig rykket noget om på tidsbilledet og forestillingerne.

Historiens begyndelse er rykket et slægtled bagud, og her har der ikke været plads for romantiske fantasier - Marianne løber ganske rigtig af landet, men den flotte officer må vente nogen tid på at avancere.

Anden del af historien, hvor Marianne vender tilbage til Cham er rigtig nok, da hun med mand og 2 små piger på henholdsvis 4 og 2 år og højgravid med det 3. barn vitterlig den 11. august 1805 befinder sig i et gæstgiveri i Cham, hvor hun føder sit 3. barn, der bliver døbt i Sankt Jacobskirken og med en rådhusstjenerinde som fadder.

Hun har åbenbart ikke haft familie at holde sig til i byen, og måske har det kun været på gennemrejse til moderens opholdssted familien har befundet sig her.

Om der har været penge at rejse efter kan ikke vides, men der må dog være noget konkret at rejse efter. Det var ingen spøg at begive sig ud på så lang en tur den gang navnlig ikke for en gravid kvinde med 2 små børn, det må dog også have kostet en del penge.

Hvorom alting er. Familien vender tilbage til Danmark, hvor Schmidt den 3. oktober lader sig genhverve for 8 år.

Selvfølgelig må der ske forskydninger i sådanne familie-beretninger, og det er utroligt, at denne i det hele taget har kunnet leve videre.

Mariannes og moderens indbyrdes forhold har sikkert været tvivlsomt, men hun har dog haft kendskab til moderens skæbne.

Historien har så levet videre i den Schmidtske børneflokk, som så har givet den videre til Anne Christine Brünning - datter af Mariannes andet ægteskab med underkorporal Joseph Brünning.

Da Joseph Brünning dør en tragisk død i 1823 og Marianne dør efter en svær leversygdom i 1824 bliver Anne Christine - 5 år - og hendes lillesøster sat i pleje hos en skomagerfamilie, men den ældste søster har sikkert været indsat som deres værge, og hun har så kunnet give historien videre til Anne Christine, som så har overleveret den til min bedstefader.

Det var en lang vandring.

Livsforløb i Danmark 1787-1968

Link-Lives vil forbinde spredte historiske kilder om (næsten) alle personer i Danmark mellem 1787-1968. Projektet er et samarbejde mellem Københavns Universitet, Rigsarkivet og Københavns Stadsarkiv og er støttet af Innovationsfonden.

Livets begivenheder spredt i arkiverne

Et menneske, der blev født for 150 år siden og levede et rimelig almindeligt liv har efterladt sig forskellige spor i arkiverne. Slægtsforskere ved, at hvis du vil få et indtryk af en fjern forfaders liv og levned skal du besøge forskellige arkiver og undersøge forskellige kilder, fx folketællinger og kirkebøger på Rigsarkivet og for københavnernes vedkommende; begravelsesprotokoller og registerblade på Københavns Stadsarkiv. Af disse forskellige kilder kan der sammensættes et livsforløb og en række familierelationer. Et nyt stort forsknings- og udviklingsprojekt, kaldet **Link-Lives**, vil prøve kræfter med samme øvelse - bare i en helt anden skala.

De mange historiske livsforløb giver forskningen nye muligheder

Link-Lives vil gøre det muligt at forske i de aspekter af menneskers sociale og biologiske liv, som har udfoldet sig over flere generationer. For sundhedsforskere vil Link-Lives åbne nye muligheder for at forske i mønstre på tværs af generationer fx i sygdomsforekomster, både arvelige og miljøpåvirkede.

For samfundsforskere og historikere vil Link-lives give rige muligheder for at forske i demografi, social mobilitet, immigration og familiemønstre på tværs af generationer på nye måder.

Livsforløb samlet af forskellige kilder

Link-Lives bruger machine-learning-baseret dataintegration, til at samle den registrering af livets begivenheder, der i dag er gemt i arkiverne, til livsforløb og familieforbindelser for (næsten) alle mennesker, der har levet i Danmark fra 1787 til cpr-systemet blev indført i 1968. Machine-learning er også kendt som kunstig intelligens.

I forskningsverdenen har ideen om at sammensætte arkivernes spredte oplysninger til et register over historiske livsforløb på nationalt niveau været et tilbagevendende tema – og en drøm – længe. Men opgaven har været så stor og kompleks at ingen har kastet sig over den før nu, hvor et stærkt samarbejde er etableret.

Bidrag for slægtsforskere

Københavns Stadsarkivs bidrag til projektet vil bl.a. bestå i at bygge et website hvor offentligheden kan få adgang til og søge i de livsforløb, der opstår når computerne har forbundet de forskellige kilder. Men websitet skal også være et sted, hvor vi kan afprøve og teste forskellige måder, hvorpå slægtsforskere kan bidrage til at skabe livsforløb.

Det vil nemlig ikke være muligt at skabe rekonstruerede livsforløb over alle mennesker den digitale vej. Her må der i stedet erfarne slægtsforskere på banen, der kan kvalitetssikre familierelationer og livsforløb og bidrage med nye sammenhænge til andet kildemateriale.

På den måde vil Link-Lives udvikle sig til et samarbejde mellem borgere og forskere med arkiverne som faciliterende bindeled. Den store opgave at forbinde de forskellige kilder er forankret hos historisk demograf Barbara Revuelta-Eugercios på Rigsarkivet, der i første omgang vil fokusere på at forbinde folketællinger.

Projektet muliggjort af fyldige arkiver og flittige mennesker

De danske arkiver rummer oplysninger om enkeltpersoner for hele befolkningen gennem mere end 200 år, som i mængde, kvalitet og kontinuitet kun matches få steder i verden.

Igennem de sidste 25 år har flere danske arkiver involveret slægtsforskere i at indtaste disse oplysninger og transformere dem fra krøllede bogstaver til digitale data. Det er denne store indsats fra tusindvis af flittige mennesker, der nu vil blive løftet fra enkelte datasæt til et samlet register over Danmarks befolkning historisk set.

Kilde: www.kbharkiv.dk/nyheder/for-arkivbrugere/nyt-projekt-et-register-over-livsforlob-i-danmark-1787-1968

Sidste dag på Rigsarkivet Københavns læsesal

Alt personale havde sin sidste dag på Rigsarkivet, fredag d. 17. januar 2020, og vinkede farvel til læsesalen på Slotsholmen. Sidste bruger der gik ud, af døren fra salen, var selveste Frederik Strand fra Politi Museet. Den nye fælles Forskningssal åbner på Den Sorte Diamant mandag d. 27. januar, med indvielse fra kl. 10-12 og er derefter åben for brugerne kl. 12 og resten af dagen. Tak for mange gode år fra Slægthistorisk Forening for Storkøbenhavn, vi glæder os til at tage den nye fælles forskningssal i brug.

Afs.

Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn
 Red. Gitte Bergendorff Høstbo,
 Kongensgade 30, 3550 Slangerup.

POST

PP

DANMARK

Indholdsfortegnelse:	Side
Foreningsoversigt	2
Feldpost hjem 1. Verdenskrig	3
Social – demokraten 3. marts 1886	6
En beretning om en livsskæbne	7
Kolerabarn fra København	13
En skoleholderslægt	14
Forårsudflugten	17
Slægt & Stavn	21
Velkommen	23
ener	24
øb i Danmark 1787-1968	34
derne er Forårets udflugt 2020	

sker du?

g Margrethe den II

Dronning bliver 80 år den 16. april 2020
 et være sjovt at høre om jeres historier fra
 borg Slotsplads – I har måske været
 fejre Dronningens fødselsdag igennem de
 t, hvor hun har været Dronning.

æret med din mor, mormor eller farmor på
 borg Slotsplads for at hylde en kongelig?
 n du huske fra turen. Skriv din historie ned
 let til redaktøren.

